

กระทู้ถามที่ ๘๒๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ปัญหาการขึ้นราคาแก๊สหุงต้ม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากปัจจุบันแก๊สหุงต้มราคาสูง และกำลังจะมีแนวโน้มปรับราคาสูงขึ้นอีกภายใต้ราคาตลาดโลก ซึ่งในการปรับราคาควรจะเป็นขั้นตอนโดยค่อยๆ ปรับราคาขึ้นทีละน้อยไม่ควรปรับลักษณะเช่นนี้ เพราะจะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ประกอบกิจการที่ใช้แก๊สเป็นประจำก็จะทำให้มีต้นทุนสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สินค้าอื่นๆ ขยับขึ้นราคาไปด้วย เพิ่มปัญหาเดือดร้อนให้ประชาชนยิ่งขึ้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการที่จะทำให้ราคาแก๊สหุงต้มลดลงหรือไม่ และจะควบคุมราคาไม่ให้สูงมากขึ้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการใดที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีมาตรการที่จะไม่ให้มีการปรับราคาแก๊สหุงต้มหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อำนาจ คลังผา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๒๒ ร.

ของ นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง ปัญหาการขึ้นราคาแก๊สหุงต้ม

ข้าพเจ้า นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการขึ้นราคาแก๊สหุงต้ม ข้าพเจ้า ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า แก๊สหุงต้ม (แก๊ซ LPG) เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชนิดเดียว ที่รัฐยังคงควบคุมราคาในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้พยายามบรรเทาผลกระทบต่อผู้บริโภคจากราคาก๊าซ ในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น โดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายชดเชย เพื่อตรึงราคาขายปลีกแก๊ซ หุงต้มไว้ในระดับต่ำกว่าต้นทุนที่แท้จริงค่อนข้างมาก กองทุนต้องรับภาระจ่ายชดเชยในระดับสูง ๘ - ๑๐ บาท / กิโลกรัม ทำให้ฐานะกองทุนน้ำมัน ฯ จากเดิมเคยมีเงินอยู่ในระดับ ๕,๐๐๐ ล้านบาท กลายเป็นติดลบในระดับ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ กองทุน ฯ จึงไม่สามารถ รับภาระการจ่ายชดเชยราคาก๊าซหุงต้มในระดับสูงได้อีกต่อไป นอกจากนี้ การที่กองทุน ฯ ติดหนี้ เงินชดเชยผู้ผลิตก๊าซ LPG ในระดับสูง ทำให้ผู้ผลิตก๊าซประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน และอาจเปลี่ยนไปส่งออกซึ่งจะก่อให้เกิดภาวะการขาดแคลนก๊าซภายในประเทศขึ้นได้

รัฐบาลจึงได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาค่าแก๊ซหุงต้มบิดเบือนราคา และปัญหาฐานะกองทุนน้ำมัน ฯ ติดลบ ทั้งการเพิ่มรายได้กองทุนน้ำมัน ฯ โดยการปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนของน้ำมันเบนซินและ ดีเซลเพิ่มขึ้นเป็น ๐.๕๐ บาท / ลิตร และลดรายจ่ายโดยให้ผู้ผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวรับภาระส่วนหนึ่ง คือ การปรับราคา ณ โรงกลั่นลดลง ๑๖ \$/ตัน ซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาระดับราคาแก๊ซหุงต้มได้ระดับหนึ่ง แต่การปรับลดราคา ณ โรงกลั่นสามารถดำเนินการได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น เพราะจะต้องคำนึงถึง ระดับราคาต่ำสุดที่ผู้ผลิตจะสามารถดำเนินธุรกิจได้ และเพื่อสร้างความมั่นใจไม่ให้ผู้ผลิตเปลี่ยนไปส่งออก แทนการจำหน่ายในประเทศ คณะกรรมการพิจารณาโยบายพลังงาน จึงได้มีมติให้แจ้งยืนยันต่อเจ้าหน้าที่ ผู้ผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวว่า กองทุนน้ำมัน ฯ จะชำระหนี้ขั้นต่ำในระดับไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ล้านบาท/ ไตรมาส โดยมีเป้าหมายชำระหนี้หมดภายใน ๓ ปี

จะเห็นได้ว่า รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวและหนี้สินของกองทุน น้ำมัน ฯ อย่างเต็มที่แล้ว แต่เนื่องจากราคาก๊าซในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นมาถึง ๖๐ \$/ตัน จากระดับ

๒๓๔ \$/ตัน (ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๔ ที่ได้มีการปรับราคาขายปลีกครั้งก่อน ๑๓.๖๐ บาท/กิโลกรัม) เป็น ๒๕๕ \$/ตัน ณ เดือนตุลาคม ๒๕๔๕ ทำให้รายรับของกองทุนน้ำมัน ฯ อยู่ในระดับต่ำกว่ารายจ่ายเพื่อชดเชยราคาก๊าซ และไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ขั้นต้นตามที่ได้ออกไว้กับเจ้าหน้าที่ผลิตก๊าซในระดับ ๑,๒๐๐ ล้านบาท/ไตรมาส หรือ ๔๐๐ ล้านบาท/เดือน โดยกองทุนน้ำมัน ฯ มียอดเงินคงเหลือในบัญชี ๖,๑๓๕ ล้านบาท มีหนี้ค้างชำระ ณ สิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ อยู่ในระดับ ๑๑,๐๑๓ ล้านบาท ฐานะกองทุนสุทธิติดลบในระดับ ๔,๘๗๘ ล้านบาท ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องปรับราคาขายปลีกก๊าซหุงต้มเพิ่มขึ้น ๑ บาท/กิโลกรัม เป็น ๑๕.๖๐ บาท/กิโลกรัม เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการปรับขึ้นเท่าที่จำเป็น และพยายามให้มีผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด จะเห็นได้ว่า แม้จะมีการปรับราคาขึ้นแล้ว แต่ปัจจุบันกองทุน ฯ ยังต้องจ่ายชดเชยอยู่ถึง ๕.๓๓ บาท/กิโลกรัม หรือประมาณ ๘๕๔ ล้านบาท/เดือน ซึ่งเมื่อรวมกับหนี้เก่าอีก ๔๐๐ ล้านบาท/เดือน ยังคงมีเงินไหลออกจากกองทุนสุทธิ ๔๑๖ ล้านบาท/เดือน

โครงสร้างราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวในเขตกรุงเทพ ฯ (สำหรับหุงต้ม)

หน่วย : บาท/กก.

โครงสร้างราคา	๒๕๔๒ (เฉลี่ย)	๒๕๔๓ (เฉลี่ย)	๒๕๔๔ (เฉลี่ย)	๒๕๔๕ (เฉลี่ย)	ปัจจุบัน (๑๕ พ.ย. ๔๕)
ราคา ณ โรงกลั่น/นำเข้า	๗.๘๓๐๖	๑๑.๕๖๔๔	๑๑.๓๒๔๐	๘.๕๕๑๒	๑๓.๔๗๖๐
ภาษีสรรพสามิต	๒.๓๘๒๗	๒.๑๗๐๐	๒.๑๗๐๐	๒.๑๗๐๐	๒.๑๗๐๐
ภาษีเทศบาล	๐.๒๓๘๓	๐.๒๑๗๐	๐.๒๑๗๐	๐.๒๑๗๐	๐.๒๑๗๐
อัตราเงินกองทุนน้ำมัน ฯ	-๒.๕๓๕๓	-๗.๓๐๘๐	-๕.๕๔๖๑	-๒.๒๐๐๑	-๕.๒๗๕๒
ราคาขายส่งไม่รวม VAT	๗.๕๑๒๓	๗.๐๔๓๔	๘.๑๖๔๕	๘.๗๓๘๑	๑๐.๕๘๗๘
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	๐.๕๘๒๒	๐.๔๕๓๐	๐.๕๗๑๕	๐.๖๘๑๗	๐.๗๔๑๑
ราคาขายส่งรวม VAT	๘.๐๙๔๕	๗.๕๓๖๔	๘.๗๓๖๔	๑๐.๔๑๙๘	๑๑.๓๒๘๙
ค่าการตลาด	๒.๗๒๔๔	๒.๕๕๖๖	๒.๕๕๖๖	๓.๐๕๖๖	๓.๐๕๖๖
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	๐.๒๑๑๑	๐.๒๐๗๐	๐.๒๐๗๐	๐.๒๑๔๖	๐.๒๑๔๐
ราคาขายปลีก	๑๑.๐๓	๑๐.๗๐	๑๑.๕๐	๑๓.๖๕	๑๔.๖๐

เนื่องจากผู้ใช้น้ำมันเป็นผู้ที่ต้องรับภาระการชดเชยราคาก๊าซหุงต้ม โดยผู้ใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลจะต้องจ่ายเงินสูงกว่าต้นทุนจริง ๐.๕๐ บาท/ลิตร การจะปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนจากน้ำมันชนิดอื่นๆ เพิ่มขึ้น เพื่อนำเงินมาจ่ายชดเชยจะไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้ใช้น้ำมัน โดยหลักการแล้ว ผู้ใช้ก๊าซควรจะเป็นผู้จ่ายเงินตามต้นทุนจริง ดังนั้น รัฐบาลจึงได้มีนโยบายยกเลิกการควบคุมราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยให้ราคาขายส่งและขายปลีกก๊าซหุงต้มในประเทศเปลี่ยนแปลงสะท้อนต้นทุนราคาก๊าซในตลาดโลก เช่นเดียวกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดอื่น ซึ่งรัฐจะทยอยปรับลดการชดเชยราคาก๊าซหุงต้มจนยกเลิกชดเชยไปในที่สุด โดยในระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม คือ ช่วงราคาก๊าซตลาดโลกขาลง ซึ่งจะทำให้ราคาในประเทศไม่ปรับตัวสูงขึ้น

จากนโยบายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า รัฐไม่มีนโยบายที่จะปรับลดราคาก๊าซหุงต้ม เพราะจะสร้างความไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้น้ำมันมากยิ่งขึ้น โดยจะต้องเก็บเงินจากผู้ใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นอีก เพื่อนำมาจ่ายชดเชยลดราคาให้แก่ผู้ใช้ก๊าซหุงต้ม

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลได้เตรียมมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบของกลุ่มผู้ใช้ก๊าซหุงต้ม (ก๊าซ LPG) ประกอบด้วยกลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มผู้ประกอบการรถแท็กซี่ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เปลี่ยนไปใช้ก๊าซธรรมชาติ (NG) ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงที่มีราคาถูกกว่า รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ก๊าซหุงต้มเพื่อลดต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑. กลุ่มอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมให้เปลี่ยนไปใช้ก๊าซธรรมชาติ (NG) สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในพื้นที่แนวท่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติวงแหวนรอบกรุงเทพมหานคร (Bangkok Gas Ring) ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี ๒๕๕๘ ให้เปลี่ยนไปใช้ก๊าซ NG ซึ่งราคาต่ำกว่า โดยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มีแผนเพิ่มปริมาณการใช้ NG ในภาคอุตสาหกรรมเป็น ๔๒,๗๐๕ ล้านลูกบาศก์ฟุต/ปี โดยในปี ๒๕๕๘ คาดว่าจะทดแทนก๊าซ LPG ได้ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี

- ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ก๊าซ LPG (กรณีเปลี่ยนไปใช้ก๊าซ NG ไม่ได้) เช่น กลุ่มผู้ประกอบการเผาเซรามิกและเครื่องปั้นดินเผา โดยใช้เงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพเตาเผาหรือเตาอบของโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ก๊าซ LPG เป็นเชื้อเพลิง เพื่อให้เกิดการประหยัด ลดปริมาณการใช้ก๊าซ LPG และค่าใช้จ่ายได้ประมาณ ๓๐-๕๐%

๒. ภาคการขนส่ง

คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคการขนส่ง ดังนี้

- การขยายสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (สถานีบริการ NGV) เพื่อรองรับปริมาณความต้องการใช้ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) จะเร่งขยายจำนวนสถานีบริการ NGV ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตามแนวท่อก๊าซ จากปัจจุบันมี ๘ สถานี เป็น ๓๐, ๕๐ และ ๑๒๐ สถานี ในปี ๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๑ ตามลำดับ โดยกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนในการก่อสร้างสถานีบริการก๊าซ NGV ให้แก่ ปตท. หรือภาคเอกชนรายอื่น รวมถึงกลุ่มสหกรณ์แท็กซี่ที่สนใจจะลงทุนเปิดสถานีบริการก๊าซ NGV

- การติดตั้งอุปกรณ์การใช้ก๊าซ NGV ในรถแท็กซี่ โดยกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานร่วมกับสถาบันการเงินจะจัดทำโครงการเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการแท็กซี่ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์การใช้ก๊าซ NGV รวม ๑๐,๐๐๐ คัน โดยจะติดตั้งปีละ ๒,๐๐๐ คัน และจะเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

- การกำหนดราคาจำหน่าย NGV ปัจจุบันราคาจำหน่าย NGV จะถูกกว่าราคาขายปลีก LPG โดยราคาขายปลีก NGV เท่ากับร้อยละ ๕๐ ของราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ซึ่ง ปตท. ได้ยืนยันที่จะคงระดับราคานี้ไปจนถึงสิ้นปี ๒๕๕๕ แต่หลังจากนั้นจะเปลี่ยนไปอิงกับราคาน้ำมันเบนซินออกเทน ๙๑ แทน โดยในปี ๒๕๕๐ ปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๒ จะกำหนดให้เท่ากับ ๕๕% ๖๐% และ ๖๕% ของน้ำมันเบนซิน ๙๑ ตามลำดับ ทั้งนี้ ปตท. ได้กำหนดเพดานราคาขายปลีก NGV สูงสุดเท่ากับ ๑๐ บาท/ลิตร

ทั้งนี้ ในส่วนของราคาสินค้าและประชาชนทั่วไปจะได้รับผลกระทบไม่มากนัก โดยหากราคาขายปลีกก๊าซหุงต้มเพิ่มขึ้น ๑ บาท/กิโลกรัม หรือ ๑๕ บาท/ถังขนาด ๑๕ กิโลกรัม จะทำให้กลุ่มผู้ใช้ก๊าซหุงต้มในครัวเรือน (ปริมาณการใช้ ๒.๑ เดือน/ถัง ๑๕ กิโลกรัม) มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น ๗ บาท/เดือน กลุ่มผู้จำหน่ายอาหารสำเร็จรูป (ปริมาณการใช้ ๓ วัน/ถัง ๑๕ กิโลกรัม ขายได้ ๑๕๐ งาน/วัน) มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นเพียง ๐.๑๓ บาท/งาน เท่านั้น

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า จากนโยบายของรัฐบาลตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑ ดังนั้น รัฐบาลจึงไม่มีมาตรการควบคุมราคา เพราะในระบบการควบคุมราคาก๊าซหุงต้ม แม้ว่าจะมีข้อดี คือ ประชาชนไม่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายก๊าซหุงต้มเพิ่มขึ้น แต่มีข้อเสียมากกว่า คือ หากราคาขายส่งและขายปลีกอยู่ในระดับต่ำเกินไป ทำให้เกิดการใช้ฟุ่มเฟือยไม่ประหยัด และไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้น้ำมันที่ต้องจ่ายเงินแทนการใช้ก๊าซหุงต้ม เพราะการใช้ก๊าซหุงต้มส่วนใหญ่ใช้ในเมืองเป็นหลัก ทำให้ผู้รับประโยชน์เป็นคนในเมือง แต่ผู้ใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลซึ่งเป็นคนจ่ายเงินชดเชยมีทั้งคนในเมืองและชนบท รวมไปถึงชาวนาชาวไร่ที่ใช้น้ำมันภาคเกษตรกรรมที่มีฐานะต่ำกว่าคนในเมือง แต่ต้องไปอุดหนุนคนที่มีฐานะดีกว่า